RMP i fjellbygdene

Bjørg Torsteinsrud, Ål kommune

Kulturlandskap med stutt veg til fjells

Landskap for husdyrhald

RMP 2016

<u>Hausten 2016</u>

154 PT-søknader i Ål

118 RMP-søknader

77% av PT-søkjarane søkjer òg på RMP

Utbetalt tilskot i 2015

<u>PT</u>

41,9 mill til føretak i Ål kommune

<u>RMP</u>

3,2 mill til føretak i Ål kommune

Dei mest omsøkte RMP-ordningane i Ål

- Beiteordningane (bygdenært og i fjellet)
- Slått i fjellet
- Bratt areal

Andre RMP-ordningar det blir søkt om i Ål

- Stølsdrift
- Slått av biologisk verdfulle areal
- Beite av biologisk verdfulle areal
- Utslepp til luft (nedlegging + tillegg for bruk av slangeutstyr)

- Tilskot til drift av beitelag

(3 aktive beitelag – 153 medlemmer)

Typisk markslagkart i Ål

Her er det bratt, nedlegging, slangespreiing og beite av lokalt verdfulle jordbrukslandskap i skjønn forening….

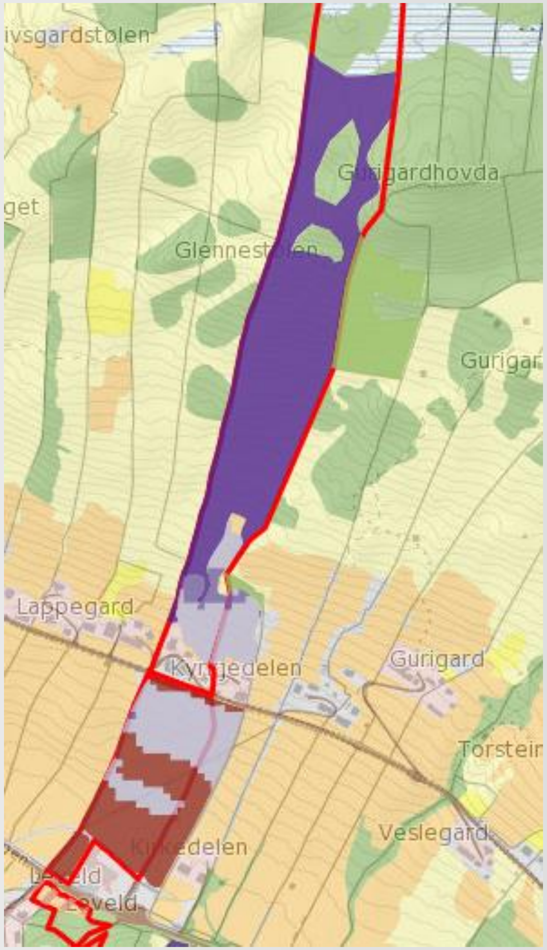

Registrerte tiltak	Tiltaksklasse	Mengde		Fjern alle
0619-32/20/0 Velg				**1 tiltak**
Nedlegging og nedfelling	Voksende kultur	27,5 da	Endre	Fjern
0619-58/15/0 Velg				**9 tiltak**
Beite av lokalt verdifulle jordbrukslandskap	Bygdenært	13 da	Endre	Fjern
Beite av lokalt verdifulle jordbrukslandskap	Bygdenært	7,5 da	Endre	Fjern
Beite av lokalt verdifulle jordbrukslandskap	Bygdenært	59,2 da	Endre	Fjern
Beite av lokalt verdifulle jordbrukslandskap	Bygdenært	48,8 da	Endre	Fjern
Skjøtsel av bratt areal		0,4 da	Endre	Fjern
Beite av biologisk verdifulle arealer		10 da	Endre	Fjern
Beite av biologisk verdifulle arealer		20,3 da	Endre	Fjern
Beite av biologisk verdifulle arealer		28,1 da	Endre	Fjern
Nedlegging og nedfelling	Voksende kultur	12 da	Endre	Fjern
0619-64/2/0 Velg				**13 tiltak**
Bruk av tilførselsslanger		10,7 da	Endre	Fjern
Slått av lokalt verdifulle jordbrukslandskap	Fjellområde	11 da	Endre	Fjern
Beite av biologisk verdifulle arealer		17,1 da	Endre	Fjern
Skjøtsel av bratt areal		4 da	Endre	Fjern
Skjøtsel av bratt areal		0,1 da	Endre	Fjern
Skjøtsel av bratt areal		5,6 da	Endre	Fjern
Skjøtsel av bratt areal		0,2 da	Endre	Fjern
Skjøtsel av bratt areal		2,7 da	Endre	Fjern
Nedlegging og nedfelling	Voksende kultur	10,7 da	Endre	Fjern
Nedlegging og nedfelling	Voksende kultur	13,7 da	Endre	Fjern
Nedlegging og nedfelling	Voksende kultur	4,2 da	Endre	Fjern
Beite av lokalt verdifulle jordbrukslandskap	Fjellområde	13,5 da	Endre	Fjern
Beite av biologisk verdifulle arealer		0,8 da	Endre	Fjern
0619-64/3/0 Velg				**17 tiltak**
Beite av biologisk verdifulle arealer		77,7 da	Endre	Fjern
Skjøtsel av bratt areal		0,1 da	Endre	Fjern
Skjøtsel av bratt areal		0,4 da	Endre	Fjern
Skjøtsel av bratt areal		0,5 da	Endre	Fjern
Skjøtsel av bratt areal		1 da	Endre	Fjern
Nedlegging og nedfelling	Voksende kultur	15,6 da	Endre	Fjern
Beite av lokalt verdifulle jordbrukslandskap	Bygdenært	6,4 da	Endre	Fjern
Bruk av tilførselsslanger		29,5 da	Endre	Fjern
Bruk av tilførselsslanger		2,1 da	Endre	Fjern
Beite av lokalt verdifulle jordbrukslandskap	Bygdenært	12,1 da	Endre	Fjern
Skjøtsel av bratt areal		3,5 da	Endre	Fjern

Attendemeldingar frå søkjarane

- I starten skapte eStil stor frustrasjon blant brukarane! 60 stk fekk hjelp av landbrukskontoret til å søkje hausten 2013.
- Ein heilt ny måte å tenkje på (det er teikninga i kartet som gjev arealet)
- Satsen på innmarksbeite (beite av lokalt verdfulle jordbrukslandskap bygdenært og i fjellet) har gradvis vorte redusert. Kombinasjonen datavegring og relativt lite innmarksbeite gjer at enkelte let vera å søkje
- Ein del kvir seg for at det blir like vanskeleg når PT blir lagt til eStil.
- Stor glede over å kunne få inn fjorårets kart med eit tastetrykk

Røynsler frå sakshandsamar

Forvaltning generelt

- RMP er forvaltningsmessig tidkrevjande sett i høve til PT og kor mykje pengar som er involvert
- For kulturlandskapstiltaka blir eStil til dels uoversiktleg
- I Buskerud er søknadsfristen 20. september. Me har i mange år ynskt at søknadsfristen skal vera den same for RMP som for PT. Sannsynlegvis står det ynsket ved lag med ny søknadsfrist for PT òg.
- Sameiger

Kanskje PT og RMP i større gard kunne koplast når PT òg blir lagt i eStil? Søknadsskjema, felles søknadsfrist, felles kart…..

Kontroll (5% = 6 kontrollar i året)

- So langt det let seg gjera gjennomfører me PT- og RMP-kontroll på same besøket.
- Me opplever kontrollane på RMP som tidkrevjande og litt vanskelege – mange 'tiltak' å halde styr på og areal spreidd i heile kommunen. Utfordrande å kontrollere beitetrykk og korvidt møkjakjellaren var tom, eller berre nesten tom, 1. august.
- Ein kontroll med 50 'tiltak' krev mange kartutskrifter (me har prøvd både pad og søkjaren sin PC utan at me synest det fungerer særleg bra)

Fungerer RMP etter føremålet?

§ 1. Formål

Formålet med denne forskrift er å bidra til at jordbruket i Buskerud fylke drives miljøforsvarlig og ivaretar kulturlandskapet.

- Alle ordningar som aukar inntektene til bonden er med på å halde gardar i drift og dermed kulturlandskapet oppe!
- Den jamne bonde legg ikkje om bruken av eigedomen som følgje av ordningane i RMP.
- Unnataket er innføringa av 'Utslepp til luft' (pilotordninga 'Miljøvennleg spreiing av husdyrgjødsel'). Røynsla vår er at ordninga har ført til større medvit kring bruken av husdyrgjødsla.

- Stølstilskotet er 36 000 kroner for fire veker på stølen. Det er ein sum folk tek med i reknestykkjet. Men – summen har stått bortimot stille i mange år. Dersom stølstilskotet framleis skal ha effekt, må summen aukast minst i takt med kostnadene.

Konklusjon

- Avansert system – kanskje nesten *for* avansert for mange.
- Med eit landskap som det me har i Ål, blir det veldig mange ‘tiltak’ å halde styr på både for gardbrukar og forvaltning.
- Dersom RMP skal føre til endra praksis, må nok ordningane målrettast enno meir (men vonleg på ein slik måte at gardbrukaren kan bruke tida ute i landskapet, ikkje meir arbeid ved kontorpulten).
- Systemet er framleis under utarbeiding – og det blir stadig betre